

Restaurateur van eeuwenoude bijbelstot antieke wereldkaarten

■ Jet de Brouwer is restaurateur en conservator van etsen, gravures en litho's. foto Jeroen de Jong/PVE

door onze correspondent
Irene Lemmens

HEUKELOM - Documenten en kaarten van honderden jaren oud in de oude staat terugbrengen. Dat is het vak van Jet de Brouwer uit Heukelom. Ze heeft haar eigen onderneming: 'Papyrus Salus'.

Het beroep van restaurateur en conservator van etsen, gravures en litho's is geen voor de hand liggende beroepskeuze. Voor Jet de Brouwer uit Oisterwijk net zo min. Na haar Schoevers-opleiding werkte ze als secretaresse bij het gemeentearchief in Tilburg.

„Ik mocht mee op cursus om de vaktermen te leren. Ook mocht ik wel eens invallen op het archief. Toen begon het eigenlijk te kriebelen om dit werk te leren”, legt ze haar carrièreswitch uit.

Een interne opleiding boekbinden en papierrestauratie volgde en uiteindelijk werkte De Brou-

wer fulltime als conservatrice in het gemeentearchief. Na een aantal stages, bij andere (buitenlandse) werkgevers, startte ze in 1997 'Papyrus Salus'.

De opdrachten die ze krijgt variëren van het herstellen van 17de eeuwse bijbels, oude manuscripten tot antieke wereldkaarten.

Voor haar op tafel ligt een originele Blaeu Atlas. Op een aantal pagina's staan engelen afgebeeld, waarvan de genitaliën in de originele staat teruggebracht moeten worden. „In het verleden zijn deze met een zwart balkje verdoezeld. Dat deze zichtbaar waren, hoorde toen ineens niet meer. De huidige eigenaar wil dat ze weer in hun

“Sommige van mijn klanten heb ik nog nooit ontmoet

Jet de Brouwer

oorspronkelijke staat worden hersteld”, licht De Brouwer haar werk toe. „De meeste opdrachten gaan over het verwijderen van vlekken, gaatjes dichten, een inkt-randje bijwerken of schimmelschade herstellen.” Om haar werk te kunnen doen, beschikt de conservatrice over een paar grote bakken. Hier gebeurt Jet's grote geheim: het aanvezelen. „Aanvezelen is een techniek om gaatjes te vullen in deze oude papieren documenten. Het is net als papier-scheppen, maar dan andersom.”

Een grote bak loopt vol met water waarin de oude papieren worden gelegd. „Vervolgens vul ik met ka-toenlinters, dat is papier van ka-toen, de gaatjes. Daarna wordt de bijgewerkte plek aangedrukt.”

Klanten heeft De Brouwer over de hele wereld. „Wat ik zelf heel grappig vind, is dat ik sommige klanten nog nooit heb ontmoet. Ze sturen hun spullen op, ook zo-maar voor één kaart.”